

«ДЗЕРЖИНСЬКВУГІЛЛЯ» — підприємство вугледобувної галузі промисловості. Розташ. у м. Дзержинськ Донец. обл. Підпорядк. Мін-ву вугіл. промисловості України. Засн. 1936 у ході розкомплектування тресту «Артемвугілля». Під час 2-ї світової війни шахти ім. Ф. Дзержинського, «Північна», ім. Артема, «Чигари», «№ 1-1 біс», «№ 11-12» виведено з ладу та затоплено. 1970 «Дз.» ліквідовано, 1981 відновлено. До складу новоствореного підприємства ввійшли шахти ім. Ф. Дзержинського, «Північна», ім. Артема (2001 ліквідована), «Південна», «Торецька», «Нова» (2004 виокремлена, підлягає ліквідації), «Новодзержинська» (від 1995 — самостійне підприємство).

Гірники підприємства видобувають кокс. вугілля марок К і Ж. Шахтні поля знаходяться на пн. та пд.

крилах гол. антикліналі Донец. бас., pobl. її периклінал. замикання, для якого характерні інтенсивна порушеність вугіл. масиву, висока газодинамічна активність вугіл. пластів, пропластків, порід. Всі шахти належать до категорії небезпеч. через раптові обвали, викиди газу та гірн. вибухи. Бл. 86 % пром. запасів вугілля залягає у пластах з кутом падіння понад 40°; 78 % — на пластах з потуж. менше 1 м. Рівень механіз. видобутку складає 28,2 %. Шахтарі здебільшого працюють відбій. молотками. Загалом на 4-х шахтах «Дз.» навантаження на механіз. лаву складає 125 т на добу, на комплекс.-механіз. забій — 159 т; кути падіння вугіл. пластів коливаються від 20° до 60°, протяжність діючих виробок 99,7 км, макс. глиб. ведення підготов. робіт 1270 м, очис. — 1160 м. Станом на 2007 на балансі підприємства у межах тех. кордонів його шахт нараховувалося 36,1 млн т пром. запа- сів кам'яного вугілля, зокрема 5,9 млн т — на діючих горизонтах, вироб. потуж. шахт. фонду — 760 тис. т вугілля на рік. За 70-річну історію «Дз.» 6 шахтарів за високопродуктивну працю удостоєно звання Героя Соц. Праці, 2003 за визначні особисті досягнення у видобутку вугілля забійнику шахти «Північна» [М. Гриньову](#) присвоєно звання Героя України. Від 1999 виходить г. «Шахтерский вестник». Кількість працівників — 6,2 тис. осіб. Ген. дир. — Д. Житльонов (від 2000).

[Т. П. Кассай](#)

Бібліографічний опис:

Дзержинськвугілля / Т. П. Кассай // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24090>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).